

GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV

NA OKUPOVANÝCH ÚZEMIACH

ČESKOSLOVENSKA

1938 – 1945

PETER BORZA

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Košice 2019

Publikácia bola realizovaná v rámci riešenia grantového projektu

VEGA č. 1/0184/17

*Gréckokatolícka cirkev na okupovaných územiach Československa
v rokoch 1938 – 1945*

**GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV NA OKUPOVANÝCH ÚZEMIACH
ČESKOSLOVENSKA 1938 – 1945**

Vedecká monografia

© 2019 Peter Borza

Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Vedecký redaktor:

Prof. PaedDr. Martin Pekár, PhD.

Filozofická fakulta, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Recenzenti:

Prof. dr hab. Józef Marecki

Fakulta historie a kultúrneho dedičstva, Univerzita Jána Pavla II.
v Krakove

Doc. PhDr. Michal Šmigel, PhD.

Filozofická fakulta, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

PhDr. Michal Pehr, PhD.

Ústav politológie, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova v Prahe

Jazyková úprava:

PhDr. Adriana Matoláková, PhD.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani jeho žiadnu časť nemožno reprodukovať, ukladať do informačných systémov alebo inak rozširovať bez súhlasu majiteľov autorských práv.

Za odbornú stránku publikácie zodpovedá autor.

ISBN 978-80-8152-788-3

Obsah

Úvod.....	5
1 CIRKEV A HRANICE	10
HRANICE PO VIEDENSKÉJ ARBITRÁŽI – ĎALŠIE ZMENY PO ROZBÍTÍ ČESKO-SLOVENSKA – HRANICE PO DRUHEJ SVETOVEJ VOJNE	
2 GRÉCKOKATOLÍCI Z ÚZEMIA ČESKOSLOVENSKA V MAĎARSKOM KRÁEOVSTVE	21
VÝZNAM MUKAČEVSKEJ EPARCHIE – OTÁZKA MUKAČEVSKEJHO BISKUPA – DUCHOVENSTVO A POLITIKA – ŽIDOVSKÁ OTÁZKA – FARNOSŤ KOŠICE V MIŠKOVECKOM EXARCHÁTE – BISKUP TEODOR ROMŽA A PRÍCHOD ČERVENEJ ARMÁDY	
3 V PROTEKTORÁTE ČECHY A MORAVA	48
FARNOSŤ V PRAHE – NÁBOŽENSKO-KULTÚRNY ŽIVOT FARNOSTI PRED ROKOM 1938 – KRÍZA V ROKU 1938 A FARNOSŤ V PROTEKTORÁTE	
4 KONZEKVENCIE NA ÚZEMÍ SLOVENSKA	61
KAUZA ODVOLÁVANIA PREŠOVSKÉHO BISKUPA – RUSÍNSKA OTÁZKA – POMOC ŽIDOVSKÉMU OBYVATEĽSTVU – PODPORA ODBOJOVEJ ČINNOSTI – ČINNOSŤ GRÉCKOKATOLÍKOV V ZÁVERE DRUHEJ SVETOVEJ VOJNY	
Záver	78
Slovník vybraných osobností z prostredia Gréckokatolíckej cirkvi.....	81
Štatistický prehľad	95
Pramene a literatúra.....	100
Summary	113
Menný register	115